

Л. В. Чернявська

доктор наук із соціальних комунікацій, доцент
завкафедри журналістики
e-mail: liudmylachern75@gmail.com, ORCID: 0000-0002-1110-3174
Запорізький національний університет
вул. Жуковського, 66, Запоріжжя, Україна, 69002

С. М. Кравчук

e-mail: soniakravchuk24@gmail.com, ORCID: 0009-0004-5743-0041
Запорізький національний університет
вул. Жуковського, 66, м. Запоріжжя, Україна, 69002

ЗООЗАХИСНА ТЕМАТИКА В ОНЛАЙН-МЕДІА «УКРІНФОРМ» ВОЄННОГО ПЕРІОДУ

Мета дослідження – схарактеризувати тенденції в тематичному спрямуванні зоозахисних матеріалів в онлайн-медіа «Укрінформ» воєнного періоду.

Методологія дослідження. Для дослідження матеріалів зоозахисної тематики використано методи систематизації, аналізу й синтезу, інтерпретації. Зроблено огляд наукового дискурсу зоозахисної тематики. Для аналізу залучено моніторинг публікацій зоозахисної тематики онлайн-медіа «Укрінформ», яке є джерелом інформації для українських медіа.

Результати. Стаття присвячена зоозахисному медіадискурсу та форматам поширення й обговорення в медійному просторі захисту прав тварин. Захист тварин є темою, яка свідчить про зрілість суспільства, але в українському медіадискурсі вона висвітлюється частково. Традиційно ця тема з'являється в контексті інших подій, які призводять до жорстокого ставлення до тварин. Однак у кризовий період, коли українська спільнота масово зіткнулася з наслідками збройного конфлікту в активній фазі, увагу було повернуто й до ще однієї групи свідків і жертв суворої повсякденності. Поки волонтерські та зоозахисні організації борються за життя, права й добробут тварин, українські медіа всебічно висвітлюють їхню діяльність, не даючи цій болючій темі зникнути з масової свідомості. У статті розглянуто тематику зоозахисту на прикладі онлайн-медіа «Укрінформ», яке стає джерелом подій в Україні для багатьох українських медіа.

Новизна. Зоозахисна тематика набула нових форм і вийшла на новий рівень у воєнний період. Захист тварин як сфера діяльності в Україні зіткнувся з новими викликами реальності й зараз перебуває в постійному пошуку вирішення своїх нагальних питань. Роль медіа в цьому випадку велика, чим більше зазначена проблема висвітлюється, тим ближчим стає її розв'язання. Медіа стають майданчиками для адвокації із зоозахисної проблематики, а також формують тенденції сприйняття та реакції українського суспільства на тематику захисту тварин.

Практичне значення. Результати дослідження можуть бути використані в процесі вивчення курсів з питань комунікації, етики та правозахисної діяльності для формування ціннісних засад у здобувачів спеціальності «Журналістика», а також медійниками-практиками у питаннях розкриття теми адвокації, зоозахисту та її цілей.

Ключові слова: зоозахист, масмедіа, правозахисна діяльність, адвокація, інформаційні агентства.

I. Вступ

Українські медіа публікують цілі масиви інформації про перебіг життя в умовах воєнного стану. Серед новин про черговий прояв агресії з боку Російської Федерації, порятунок життів і усунення наслідків, час від часу з'являються й матеріали про окрему групу постраждалих і жертв збройного конфлікту. Тварини також страждають від екстремальних умов, в яких вони опинилися разом із людьми. Активізація волонтерського й зоозахисного рухів почали давати інформаційні приводи для медій, нагадуючи про існування братів наших менших і подаючи приклад несення відповідальності за «тих, кого приручили». Висвітлення проблем, із якими стикаються тварини, питання їхнього порятунку, надання ветеринарної допомоги і сприяння адопції – завдання для сучасних масмедіа, яку ті регулярно виконують. Окремий вплив на це мають інформаційні

агентства, що задають інформаційний порядок денний для великої кількості медіа не тільки в Україні, але й у світі.

Зоозахисний дискурс в українському інформаційному просторі формується за двома основними напрямками: інформаційна діяльність громадських благодійних організацій із захисту тварин, які висвітлюють новини зоозахисту, втілюють проекти та привертають до них увагу через соціальну рекламу (наприклад, діяльність Асоціації зоозахисних організацій України – <https://azou.org.ua/>); висвітлення проблем зоозахисту через масмедіа та соціальні медіа. Загалом зоозахисні організації (до асоціації входять 44 організації) визначають основні напрями своєї діяльності: домашні та свійські тварини, дикі тварини, хутряні ферми, тварини в неволі та у розважальній індустрії, хутряні ферми та лабораторні тварини. Інформаційні компанії АЗОУ спрямовані на зменшення кількості тварин на вулицях, відповідального ставлення людини до домашніх та диких тварин, відповідальне ставлення агробізнесу до тварин. Це також адвокаційна діяльність зоозахисників та організація інформаційних компаній за участі журналістів у висвітленні теми тварин.

Зоозахисна тематика частково представлена в українських наукових колах – правове врегулювання вивчали І. Коробко [4], Т. Короткий [3; 5], Н. Зубченко [3; 5], Ю. Мисак [6], А. Єфімова [2]. Іноземні науковці представляли мультидисциплінарні праці у питанні добробуту тварин: Х. Копніна [9], Н. Вюндерліх [10], Дж. Монстеллер [10], Х. Сурйала [10]. В антропологічному контексті М. Ерліх представив роботу, присвячену ролі журналістики у висвітленні теми захисту тварин [8]. Однак український медійний простір не був розглянутий вітчизняними дослідниками в зоозахисному дискурсі.

II. Постановка завдання та методи дослідження

Мета дослідження – схарактеризувати тенденції в тематичному спрямуванні зоозахисних матеріалів в онлайн-медіа «Укрінформ» воєнного періоду.

Для дослідження матеріалів зоозахисної тематики використано методи систематизації, аналізу й синтезу, інтерпретації. Зроблено огляд наукового дискурсу зоозахисної тематики. Для аналізу залучено моніторинг публікацій зоозахисної тематики онлайн-медіа «Укрінформ», яке є джерелом інформації для українських медіа.

III. Результати

Соціальна відповідальність медіа полягає у створенні якісного контенту, а також залученості журналістів до творення громадянського суспільства, підтримки проектів соціального спрямування та відповідального ставлення до довкілля і природи загалом. Команда Вільного радіо (<http://surl.li/nea2t>) писала про унікальний випадок із французьким журналістом Арманом Солдін, який, перебуваючи під Бахмутом, знайшов ослабленого їжачка і врятував його. Журналіст загинув під час обстрілу, але за тиждень до загибелі звернувся активістів UAnimals з проханням допомогти цим тваринам, які опинились у небезпеці під час бойових дій. Активісти допомагають тваринам і пропонують волонтерам і притулкам гранти на порятунок їжачків.

Із початком повномасштабного вторгнення масмедіа стали активніше публікувати матеріали зоозахисного спрямування. Збройний конфлікт зачепив не лише життя людей, а й тварин, що потрапили в значно вразливіше становище, аніж те, в якому вони перебували до 24 лютого 2022 р. Активні бомбардування, окупація та низка інших проявів воєнних дій призвели до того, що тварини опинилися в значній залежності від людей. Покинуті, прив'язані до місця, зачинені в приміщенні, поранені й голодні, в умовах воєнного стану брати наші менші можуть урятуватись або шляхом втечі, або отримавши допомогу від людей. У цьому величезну роль відіграють волонтерські та зоозахисні організації, що наразі займаються порятунком, евакуацією, лікуванням тварин, пошуку тимчасового, а згодом і довготривалого прихистку. Ці організації висвітлюють результати своєї діяльності на власних офіційних сайтах, однак їхні зусилля не залишаються непоміченими великими медіа.

Журналістська спільнота долучається до підтримки проектів UAnimals, зокрема, платформа «Детектор медіа» писала про першу Всеукраїнську зоозахисну премію (<http://surl.li/nehbv>), яка на початку 2023 р. відзначила 20 українських зоозахисників, які рятують тварин по всій Україні.

Всесвітній фонд природи WWF на українському сайті опублікував матеріал «Злочини проти тварин під час війни» (<https://wwf.ua/?10954441/wildlife-crime-in-war>), в якому класифіковано ці злочини: «злочини проти тварин під час війни можна об'єднати в такі три групи: злочини проти домашніх тварин, злочини проти сільськогосподарських тварин (руйнування ферм, розстріл тварин) і злочини проти диких тварин, зокрема тих, що утримуються в неволі (зоопарки, притулки тощо)». Тварини в умовах війни зазнають негативного впливу і стають частиною екоциду, який спричиняє російська агресія.

В умовах війни в Україні було створено Оперативний штаб при Державній екологічній інспекції України (<https://shtab.gov.ua/>), який фіксує екологічні злочини РФ на території України. Ідеться про руйнування середовищ існування диких тварин та місць. Так, «Укрінформ» опублікував дані Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів про зафіксовані понад 2,5 тисячі злочинів

проти довілля вчинені РФ на території України. Також «Укрінформ» повідомляв про українських правоохоронців, які заявили, що «першими у світі розслідують злочини проти довілля як воєнні злочини» (<http://surl.li/nebsz>).

Найбільші українські інформаційні агенції (онлайн-медіа), як-от «Укрінформ» та «УНІАН», регулярно долучаються до поширення інформації, яку згодом підхоплюють і решта медіа.

Для нашого дослідження серед маси представлених в українському просторі медіа ми обрали саме Державне інформаційне агентство «Укрінформ», за діяльністю якого можна відстежити не тільки акценти в журналістиці у сфері зоозахисту, але й спроби формування національного погляду на цю проблему крізь призму опублікованих матеріалів.

Вибірку матеріалів зроблено за низкою критеріїв. Для аналізу взято публікації в часових межах з 1 січня 2023 р. по 5 листопада 2023 р. Для звуження вибірки за наповненням матеріали, що стосувалися диких та свійських тварин, були відкинуті. В аналізі представлені лише повідомлення про домашніх тварин: котів, собак, гризунів. У визначеному часовому відрізку та з урахуванням тематичних обмежень було зібрано загалом 33 матеріали зоозахисного спрямування.

Кількісний аналіз публікацій за місяцями (рис. 1) показав, що сплеск затребуваності на відповідні тексти (11 повідомлень) припав на червень 2023 р. Саме тоді окупаційні війська підірвали Каховську ГЕС [7], завдавши непоправної шкоди не тільки людям, а й тваринам. На противагу, мовчазним виявився січень – впродовж місяця не було жодної публікації з теми.

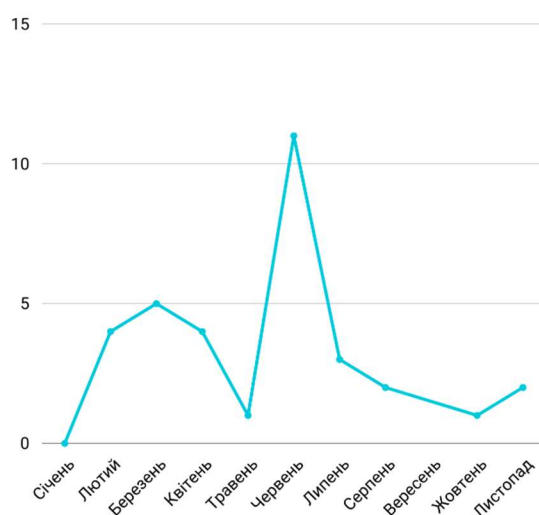

Рис. 1. Кількість публікацій «Укрінформ» зоозахисного спрямування

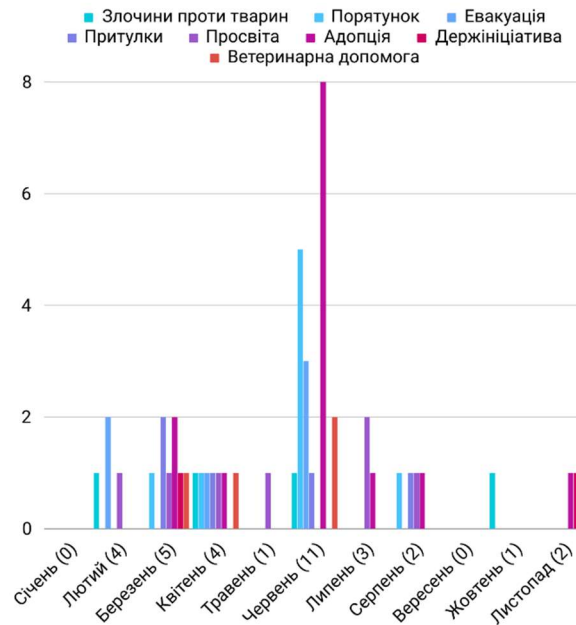
У процесі обробки ми помічали матеріали ключовими слова, аби схарактеризувати зміст викладеної інформації як основні питання сфери зоозахисту воєнного часу:

- злочини проти тварин;
- порятунок;
- евакуація;
- притулки;
- просвіта;
- адопція;
- держініціатива;
- ветеринарна допомога.

Поєднання даних за місяцями, кількістю матеріалів і категорій (рис. 2), які ми присвоїли їм, дає ширше розуміння щодо того, коли й що саме запускалося в медійний простір.

У лютому з'являлися 4 матеріали, 2 з яких містили в собі повідомлення про евакуацію тварин. У березні на чолі були теми, пов'язані з притулками та адопцією. Квітнева тематика розпорозувалася в межах 4 матеріалів – зачіпалися майже всі категорії: злочини проти тварин, порятунок, евакуація, притулки, просвіта, адопція і ветеринарна допомога. У травні було випущено лише одне повідомлення просвітницького характеру. Червневий марафон з 11 новин загострив увагу громадськості на темі адопції 8 разів, про попередній порятунок тварин постраждалого Херсона наголошувалося 5 разів. У липні криза вже пішла на спад, і новинний дискурс носив вже переважно просвітницький характер. У серпні 1 із 2 матеріалів розкривав тему адопції, водночас як другий вже зачіпав порятунок, притулки і просвіту. Єдиний жовтневий

матеріал розповів про вбивство тварин. Дві публікації у перший тиждень листопада встигли наголосити на адопції і новій державній ініціативі [1].

Малюнок 2. Помісячна гістограма за тематичним спрямуванням

Попри залежність тематичного спрямування матеріалів від порядку денного, відсоткове співвідношення категорій дозволяє виокремити певну тенденцію в тому, на що журналістика воєнного часу робить акцент. На поданій круговій діаграмі відображено частотність висвітлення певних питань зоозахисної діяльності (рис. 3).

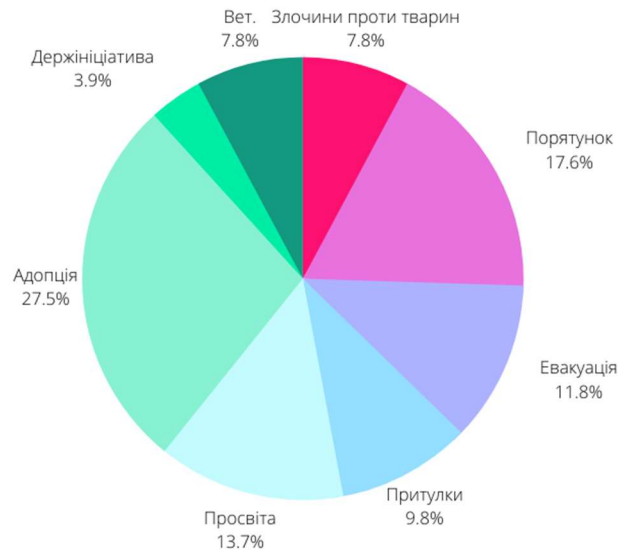

Рис. 3. Відсоткова діаграма частотності вживання тем за категоріями

Найменше трапляються матеріали про державні ініціативи зоозахисного характеру – за розглянутий період таких було лише 2. Однаково часто згадуються протилежні одне одному теми надання ветеринарної допомоги і злочинів проти тварин – 4 і 4 рази відповідно. 5 разів зачіпалася тема притулків, у яких перебувають врятовані тварини. У 6 матеріалах порушувалося питання евакуації тварин із небезпечних зон. Матеріали просвітницького спрямування трапляються

частіше – 7 разів. Порятунком, який не завжди включає в себе процес евакуації, стає в центрі 9 матеріалів. Однак найбільшу увагу «Укрінформ» приділяє темі адопції – вона згадується у 14 матеріалах із 33 розглянутих.

Тварини на війні стають окремою темою, яку активно порушують масмедіа. Вона з'являється в соціальних медіа, і часом такі матеріали стають вірусними. Мем «наші котики» став візитівкою українських воїнів, такі матеріали з вдячністю за захист поширюють користувачі мереж. Серії мемів про «наших котиків» та їхні інтерпретації теми трапляються на сторінках «Facebook» таких установ, як Сухопутні війська ЗС України та ін. Для зоозахисних організацій тварини на війні є ще однією категорією, яка потребує захисту. Медійним образом в Україні став пес Патрон, останні медіаподії за його участі – це відео у мережі «ТікТок», в яких автори співають пісню «Пес Патрон» на мотиви всесвітньо відомих композицій: Nirvana, Evanescence, Queen, Radiohead, Oasis, Селін Діон, Біллі Айліш, Лана Дель Рей, Кріс Айзек. У категорії «Просвіта», яку ми визначили для власного дослідження, є також матеріал, присвячений тваринам на війні. Це, зокрема, презентація посібника «Рекомендації з тактичної бойової допомоги собакам» (<http://surl.li/nerbq>). Проект допомоги службовим собакам, які виконують ряд завдань з розмінування територій, пошуків людей та знешкодження ДРГ, беруть участь у евакуаційних місіях та доставці вантажів на передову, полягає у просвітницькій місії не лише допомоги собакам на полі бою, але й присвячений висвітленню ролі тварин як психологічної допомоги людям. Так, під час презентації посібника начальник кінологічного відділу Командування Сил підтримки Збройних сил України Петро Бружина зауважив, що за час від початку повномасштабного вторгнення при виконанні обов'язків загинуло 25 собак. На заході було озвучено надихаючі історії взаємної підтримки тварин та людей.

Публікації із розділу «Просвіта» презентують саме тему тварин на війні, зокрема її медійної реалізації з просвітницькою метою: «На Берлінале показали перший трейлер кіноальманаху «Війна очима тварин» (22.02.2023), «Save Pets of Ukraine випустила благодійну книгу про тварин під час війни» (12.03.2023), «На Алеї слави у Голлівуді розмістили зірки, присвячені українським тваринам на межі зникнення» (06.04.2023), «У Києві зоозахисники вшанували пам'ять тварин, що загинули під час окупації Бородянки» (14.07.2023), «У Києві відкрили мурал із дівчиною, яка на початку війни врятувала собак з Ірпеня» (27.07.2023), «Ініціатива Save Pets of Ukraine за підтримки компанії Kormotech та ГО Інтерньюз-Україна ініціює всеукраїнський конкурс журналістських матеріалів «Країна, дружня до тварин» (23.08.2023). Тож «Укрінформ» популяризує заходи, пов'язані із висвітленням теми тварин на війні та подають приклади медійного втілення окремих кейсів взаємодії та порятунку людей і тварин.

Таким чином, попри кризову ситуацію зі збройним конфліктом, зоозахисна журналістика на прикладі Державного інформаційного агентства «Укрінформ» висвітлює не тільки перебіг подій навколо тварин, а й приділяє увагу найбільш перспективній і водночас складній темі – адопції. Така тенденція цілком може бути проявом формування національного дискурсу у питанні зоозахисту і адопції як різновиду вирішення його основних задач у питанні з категорією тварин, що мають бути домашніми улюбленцями.

IV. Висновки

Зоозахисна тематика з початком повномасштабного вторгнення стала частою гостею в українських медіа. Матеріали, що публікуються, наголошують на низці подій, їхніх наслідках і способах вирішення в межах сфери захисту тварин. Завдяки такій активній діяльності медійників наполеглива праця волонтерських і зоозахисних організацій, притулків і реалізація низки проєктів не залишаються поза увагою громадськості. Відносно регулярні нагадування про долю братів наших менших допомагають не забути про те, що у світі окрім людей є ті, хто також потребує опіки, турботи і, врешті-решт, домівки.

Питання пошуку родини для загублених або знедолених тварин тривалий час залишається одним із найболючіших для зоозахисників. Притулки не мають таких розмірів і потужностей, аби утримувати усіх безхатніх тварин. Із загостренням збройного конфлікту багато притулків було зруйновано, а ще більша кількість хатніх улюбленців залишилася на вулиці.

Діяльність медіа із висвітлення цього питання цілком відображує картину того, як працює зоозахист – притулки мають бути лише проміжним пунктом, тоді як найперспективнішим фіналом є адопція. І те, що таке велике, а, головне, державне агентство як «Укрінформ» у майже половині своїх зоозахисних матеріалів, що стосуються домашніх тварин, розповідає про адопцію, може свідчити про поступове формування у національній свідомості уявлення про важливість і необхідність відповідного явища.

Список використаної літератури

1. В Україні створять Єдиний реєстр домашніх тварин. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3782342-v-ukraini-stvorat-edinij-reestr-domasnih-tvarin.html> (дата звернення: 10.11.2023).

2. Єфімова А. Порівняльний аналіз правового контролю безпритульних тварин в Європі. URL: https://ciwf.in.ua/wp-content/uploads/2018/12/Zbirka_tez.pdf (дата звернення: 10.11.2023).
3. Зубченко Н., Короткий Т. Тварини у біомедичних дослідженнях: чи можлива альтернатива? URL: https://ciwf.in.ua/wp-content/uploads/2018/12/Zbirka_tez.pdf (дата звернення: 10.11.2023).
4. Коробко І. Деякі аспекти імплементації міжнародних і регіональних стандартів захисту тварин в національне законодавство України: благополуччя чи добробут? URL: https://ciwf.in.ua/wp-content/uploads/2018/12/Zbirka_tez.pdf (дата звернення: 10.11.2023).
5. Короткий Т., Зубченко Н. Роль академічних кіл у забезпеченні благополуччя і добробуту тварин та їх захисту від жорстокого поводження. URL: https://ciwf.in.ua/wp-content/uploads/2018/12/Zbirka_tez.pdf (дата звернення: 10.11.2023).
6. Мисак Ю. Імплементація міжнародних стандартів у сфері захисту тварин у законодавство України: юридично-соціальний аспект проблеми. URL: https://ciwf.in.ua/wp-content/uploads/2018/12/Zbirka_tez.pdf (дата звернення: 10.11.2023).
7. Російські загарбники підірвали Каховську ГЕС – ОК «Південь». URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-ato/3718751-rosijski-zagarbniki-pidirvali-кахovsku-ges-ok-pivden.html> (дата звернення: 10.11.2023).
8. Ehrlich M. C. Taking animal news seriously: Cat tales in The New York Times. URL: <https://journals.sagepub.com/doi/full/10.1177/1464884914561577> (date of request: 11.11.2023).
9. Kopnina H. Beyond multispecies ethnography: Engaging with violence and animal rights in anthropology. URL: <https://journals.sagepub.com/doi/epdf/10.1177/0308275X17723973> (date of request: 11.11.2023).
10. Wunderlich N. V., Mosteller J., Syrjälä H. Animals in our Lives: An Interactive Well-Being Perspective. URL: <https://journals.sagepub.com/doi/full/10.1177/0276146720984815> (date of request: 11.11.2023).

References

1. V Ukraini stvoriat Yedynyi reistr domashnikh tvaryn [Ukraine will create a unified register of domestic animals]. Retrieved from <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3782342-v-ukraini-stvoriat-edinij-reestr-domashnih-tvarin.html> [in Ukrainian].
2. Iefimova, A. Porivnialnyi analiz pravovoho kontroliu bezprytulnykh tvaryn v Yevropi [Comparative analysis of the legal control of homeless animals in Europe]. Retrieved from https://ciwf.in.ua/wp-content/uploads/2018/12/Zbirka_tez.pdf [in Ukrainian].
3. Zubchenko, N., & Korotkyi, T. Tvaryny u biomedychnykh doslidzhenniakh: chy mozhlyva alternatyva? [Animals in biomedical research: is there an alternative?]. Retrieved from https://ciwf.in.ua/wp-content/uploads/2018/12/Zbirka_tez.pdf [in Ukrainian].
4. Korobko, I. Deiaki aspekty implementatsii mizhnarodnykh i rehionalnykh standartiv zakhystu tvaryn v natsionalne zakonodavstvo Ukrainy: blahopoluchchia chy dobrobut? [Some aspects of the implementation of international and regional animal protection standards into the national legislation of Ukraine: well-being or well-being?]. Retrieved from https://ciwf.in.ua/wp-content/uploads/2018/12/Zbirka_tez.pdf [in Ukrainian].
5. Korotkyi, T., & Zubchenko, N. Rol akademichnykh kil u zabezpechenni blahopoluchchia i dobrobutu tvaryn ta yikh zakhystu vid zhorstokoho povodzhennia [The role of academia in ensuring the well-being and welfare of animals and their protection from cruelty]. Retrieved from https://ciwf.in.ua/wp-content/uploads/2018/12/Zbirka_tez.pdf [in Ukrainian].
6. Mysak, Yu. Implementatsiia mizhnarodnykh standartiv u sferi zakhystu tvaryn u zakonodavstvo Ukrainy: yurydychno-sotsialnyi aspekt problem [Implementation of international standards in the field of animal protection in the legislation of Ukraine: legal and social aspect of the problem]. Retrieved from https://ciwf.in.ua/wp-content/uploads/2018/12/Zbirka_tez.pdf [in Ukrainian].
7. Rosiiski zaharbnyky pidirvaly Kakhovsku HES – ОК «Південь» [Russian invaders blew up Kakhovskaya HPP – ОК «Південь»]. Retrieved from <https://www.ukrinform.ua/rubric-ato/3718751-rosijski-zagarbniki-pidirvali-кахovsku-ges-ok-pivden.html> [in Ukrainian].
8. Ehrlich, M. C. Taking animal news seriously: Cat tales in The New York Times. Retrieved from <https://journals.sagepub.com/doi/full/10.1177/1464884914561577> [in English].
9. Kopnina, H. Beyond multispecies ethnography: Engaging with violence and animal rights in anthropology. Retrieved from <https://journals.sagepub.com/doi/epdf/10.1177/0308275X17723973> [in English].
10. Wunderlich, N. V., Mosteller J., & Syrjälä, H. Animals in our Lives: An Interactive Well-Being Perspective. Retrieved from <https://journals.sagepub.com/doi/full/10.1177/0276146720984815> [in English].

Стаття надійшла до редакції 14.11.2023.

Received 14.11.2023.

Chernyavska L., Kravchuk S. Animal Protection Issues in Online Media Ukrinform During the War

The purpose of the study is to characterize the trends in the thematic direction of animal protection materials in the online media «Ukrinform» during the war period.

Research methodology. *Methods of systematization, analysis and synthesis, and interpretation were used for the study of animal protection materials. An overview of the scientific discourse on animal protection was made. For the analysis, the monitoring of animal welfare-related publications of the online media «Ukrinform» was involved, as a media that is a source of information for the Ukrainian media.*

The results. *The article is devoted to animal protection activities as a subject for distribution and discussion in the media space. Traditionally, animal protection as a topic remained in the background, coming forward only occasionally. However, during the crisis period, when the Ukrainian community faced the consequences of the armed conflict en masse in the active phase, attention was drawn to another group of witnesses and victims of harsh everyday life. While volunteer and animal protection organizations fight for the life, rights and welfare of animals, the Ukrainian media comprehensively covers their activities, preventing this painful topic from disappearing from the mass consciousness.*

Novelty. *Animal protection topics acquired new forms and reached a new level during the war period. Animal protection as a field of activity in Ukraine has faced new challenges of reality and is now constantly searching for solutions to its pressing issues. The role of the media in this case is great, the more the problem is highlighted, the closer it becomes to its solution.*

Practical significance. *The results of the research can be used in the process of studying courses on communication, ethics and human rights activities to form value foundations in students of the «Journalism» specialty, as well as media practitioners in matters of disclosing the topic of animal protection and its goals.*

Key words: *animal protection, mass media, human rights activities, information agencies.*

Chernyavska L., Kravchuk S. Tematyka ochrony zwierząt w mediach internetowych «Ukrinform» w okresie wojennym

Cel badania – *scharakteryzować tendencje w kierunku tematycznym materiałów ochrony zwierząt w mediach internetowych «Ukrinform» w okresie wojennym.*

Metodologia badania. *Do badania materiałów o tematyce ochrony zwierząt wykorzystano metody systematyzacji, analizy i syntezy oraz interpretacji. Dokonano przeglądu dyskursu naukowego na tematy związane z ochroną zwierząt. Do analizy wykorzystano monitoring publikacji dotyczących tematyki ochrony zwierząt w mediach internetowych «Ukrinform», będących źródłem informacji dla mediów ukraińskich.*

Wyniki. *Artykuł poświęcony jest dyskursowi medialnemu na rzecz ochrony zwierząt oraz formatom rozpowszechniania i dyskusji w przestrzeni medialnej ochrony praw zwierząt. Ochrona zwierząt to temat pokazujący dojrzałość społeczeństwa, ale jednak częściowo poruszany w ukraińskim dyskursie medialnym. Tradycyjnie temat ten pojawia się w kontekście innych wydarzeń, które prowadzą do okrucieństwa wobec zwierząt. Jednak w okresie kryzysu, kiedy społeczność ukraińska masowo spotkała się z konsekwencjami konfliktu zbrojnego w aktywnej fazie, uwaga została zwrócona na inną grupę świadków i ofiar trudnej codzienności. Podczas gdy organizacje wolontariatu i ochrony zwierząt walczą o życie, prawa i dobro zwierząt, ukraińskie media kompleksowo relacjonują ich działalność, nie pozwalając, aby ten bolesny temat zniknął ze świadomości masowej. W artykule poruszono tematykę ochrony zwierząt na przykładzie mediów internetowych «Ukrinform», które dla wielu ukraińskich mediów stają się źródłem wydarzeń w Ukrainie.*

Nowość. *Tematyka ochrony zwierząt nabrała nowych form i osiągnęła nowy poziom w okresie wojennym. Ochrona zwierząt jako dziedzina działalności w Ukrainie stanęła przed nowymi wyzwaniami rzeczywistości i obecnie stale poszukuje rozwiązań dla swoich pilnych problemów. Rola mediów w tym przypadku jest ogromna, im bardziej poruszany jest określony problem, tym bliżej jest jego rozwiązanie. Media stają się platformą rzecznictwa w kwestiach ochrony zwierząt, a także kształtują tendencje w postrzeganiu i reakcjach społeczeństwa ukraińskiego na temat ochrony zwierząt.*

Znaczenie praktyczne. *Wyniki badań mogą być wykorzystane w toku studiów z zakresu komunikacji, etyki i praw człowieka do kształtowania podstaw wartości u studentów specjalności «Dziennikarstwo», a także przez praktyków mediów w sprawach ujawniania tematu rzecznictwa, ochrony zwierząt i jej cele.*

Słowa kluczowe: *ochrona zwierząt, mass media, działalność na rzecz praw człowieka, rzecznictwo, agencje informacyjne.*